

ความไม่เท่าเทียมทางเพศในสังคมปัจจุบันที่ถูกนำเสนอในสื่อออนไลน์

ความไม่เท่าเทียมทางเพศเป็นปัญหาที่ฝังรากลึกในสังคมไทย

แม้จะมีความพยายามผลักดันเรื่องสิทธิสตรีและความเท่าเทียมทางเพศมากขึ้น แต่ปัญหานี้ยังคงปรากฏในหลายด้าน

โดยเฉพาะในสื่อออนไลน์ที่สะท้อนมุมมองและกระแสทางสังคมเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำทางเพศได้อย่างชัดเจน

ไม่ว่าจะเป็นการผลิตซ้ำภาพลักษณ์ทางเพศที่ไม่เท่าเทียม การคุกคามทางเพศในโลกดิจิทัล

หรือแม้แต่การเลือกปฏิบัติในสถานที่ทำงาน ปรากฏการณ์เหล่านี้ไม่ได้เป็นเพียงแค่ภาพสะท้อนของปัญหาสังคม

แต่ยังส่งผลกระทบโดยตรงต่อชีวิตประจำวันของผู้คน โดยเฉพาะกลุ่มที่ถูกกดทับทางเพศ

บทความนี้จะศึกษาว่าสังคมไทยนำเสนอปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเพศในด้านใดบ้างผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

พร้อมทั้งสำรวจแนวทางที่อาจช่วยลดช่องว่างความไม่เท่าเทียมเหล่านี้ในอนาคต

เรื่องค่าจ้างที่ผู้หญิงได้รับต่ำกว่าผู้ชาย แม้ว่าจะมีการศึกษาระดับเดียวกัน

1. ความเหลื่อมล้ำของค่าจ้าง

งานวิจัยของทีดีอาร์ไอพบว่า ในปี 2560 ผู้หญิงที่จบปริญญาตรีมีรายได้ต่ำกว่าผู้ชายถึง 5,000 บาทต่อเดือน

หรือคิดเป็น 28% ของค่าจ้างของผู้หญิง ยิ่งมีการศึกษาสูงขึ้น ความแตกต่างของค่าจ้างยิ่งมากขึ้น

โดยช่องว่างนี้ยังคงมีอยู่มานานหลายทศวรรษ

2. แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานไทย

ในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา ประชากรไทยเพิ่มขึ้นแต่กำลังจะลดลงในอนาคต ผู้หญิงมีสัดส่วนมากขึ้นเมื่ออายุมากขึ้น

และมีอัตราการว่างงานสูงกว่าผู้ชาย โดยเฉพาะในวัยเจริญพันธุ์

แม้ว่าผู้หญิงที่ทำงานนอกบ้านจะมีการศึกษาสูงกว่าผู้ชาย แต่ก็ยังได้รับค่าจ้างต่ำกว่า

3. สาเหตุของความเหลื่อมล้ำ

การศึกษาสูงไม่ได้ช่วยลดช่องว่างค่าจ้าง ในทางกลับกัน ผู้หญิงที่จบสูงกว่าปริญญาตรียิ่งเสียเปรียบ

ความแตกต่างของค่าจ้างในงานที่ใช้กำลังแรงกายลดลง แต่ในงานที่ใช้ทักษะและการศึกษา ช่องว่างกลับกว้างขึ้น

แม้ว่าผู้หญิงจะลงทุนในการศึกษาและมีประสบการณ์มากขึ้น แต่ก็ยังได้รับค่าจ้างต่ำกว่าผู้ชาย

4. คำถามที่ต้องหาคำตอบ

- ผู้หญิงมีคุณสมบัติดีกว่าผู้ชายจริงหรือ?
- ผู้หญิงทำงานในตลาดแรงงานที่แตกต่างจากผู้ชายหรือไม่?
- หรือเป็นไปได้ว่าผู้หญิงถูกกดค่าจ้างเพียงเพราะเป็นผู้หญิง?

แม้ว่าความแตกต่างของค่าจ้างระหว่างเพศจะลดลงในบางกรณี แต่ผู้หญิงไทยยังคงเสียเปรียบผู้ชายในตลาดแรงงาน โดยเฉพาะในระดับการศึกษาสูง

ความไม่เท่าเทียมนี้สะท้อนถึงปัญหาเชิงโครงสร้างและทัศนคติในสังคมที่ยังคงต้องได้รับการแก้ไข

ประเด็นสิทธิของกลุ่ม LGBTQIA+ ในสังคมไทย

โดยเฉพาะเรื่องความก้าวหน้าทางกฎหมายและอุปสรรคที่ยังคงมีอยู่

1. ความเคลื่อนไหวทางสังคมและกฎหมาย

การพิจารณา ร่าง พ.ร.บ. สมรสเท่าเทียม และ ร่าง พ.ร.บ. คู่ชีวิต ทำให้เกิดความหวังว่าคู่รักเพศเดียวกันจะได้รับสิทธิแต่งงานอย่างถูกต้อง

2. ความแตกต่างระหว่าง พ.ร.บ. สมรสเท่าเทียม และ พ.ร.บ. คู่ชีวิต

พ.ร.บ. สมรสเท่าเทียม ให้สิทธิเทียบเท่าคู่สมรสชาย-หญิงทุกประการ ส่วน พ.ร.บ. คู่ชีวิต ยังคงมีข้อจำกัดด้านสิทธิ เช่น การรับมรดก หรือสิทธิในฐานะคู่สมรสตามกฎหมาย ทำให้เกิดการถกเถียงว่าเป็นการยอมรับ LGBTQIA+ แบบ "ครึ่ง ๆ กลาง ๆ" หรือไม่

3. ปัญหาสิทธิที่ยังคงต้องต่อสู้

นอกจากเรื่องการแต่งงาน ยังมีประเด็นอื่น ๆ ที่ต้องผลักดัน เช่น กฎหมายรับรองเพศสภาพของคนข้ามเพศ เพื่อให้บุคคลข้ามเพศสามารถเปลี่ยนคำนำหน้านามหรือสถานะทางกฎหมายได้ , การจ้างงานและสิทธิแรงงาน LGBTQIA+ ยังเผชิญการเลือกปฏิบัติทั้งในบริษัทเอกชนและหน่วยงานรัฐ , คุณภาพชีวิตและการยอมรับทางสังคม จำเป็นต้องมีองค์กรและมาตรการช่วยเหลือ LGBTQIA+ มากขึ้น

แม้สังคมไทยจะเริ่มยอมรับความหลากหลายทางเพศมากขึ้น แต่สิทธิทางกฎหมายยังไม่เท่าเทียมอย่างแท้จริง

ยังมีอุปสรรคและข้อจำกัดที่ต้องแก้ไข เพื่อให้ LGBTQIA+ ได้รับสิทธิและเสรีภาพอย่างสมบูรณ์ ไม่ใช่แค่การ "ยอมรับ" แต่ต้องเป็น "ความเท่าเทียม" อย่างแท้จริง

ปัญหาความไม่เท่าเทียมทางเพศในระบบการศึกษาและสังคม

แม้จะเป็นยุคสมัยใหม่ในศตวรรษที่ 21

แต่ระบบการศึกษาบางประเทศยังคงปลูกฝังบทบาทและภาพจำเกี่ยวกับเพศชายหญิงในแบบเดิม

ซึ่งส่งผลให้เกิดความไม่เท่าเทียมทางเพศ เช่น เด็กผู้หญิงมักถูกจำกัดโอกาสการเรียนรู้และอาจถูกกระทำรุนแรงทางเพศ ขณะที่เด็กชายต้องเผชิญกับความกดดันจากค่านิยมปิตาธิปไตยที่คาดหวังให้พวกเขาเป็นผู้นำและแข็งแกร่ง นอกจากนี้ ยังไม่มีที่ทางสำหรับอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลายในระบบการศึกษา

ส่งผลให้เด็กและเยาวชนที่มีความหลากหลายทางเพศถูกกดทับและกระทำรุนแรง

ความท้าทายคือการปรับเนื้อหาการศึกษาให้ทันสมัย และรักษาความเท่าเทียมทางเพศให้ยั่งยืน

พร้อมทั้งจัดคอดิจิทัลที่ฝังลึกในสังคม

แนวคิด ‘Gender Transformative Education’ จาก UNICEF

มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์การศึกษาเพื่อสร้างความเท่าเทียมทางเพศในทุกเพศทุกวัย

โดยมุ่งแก้ไขกรอบความคิดที่มีอยู่เดิมเกี่ยวกับบทบาทชาย-หญิง และท้าทายอคติทางเพศในระบบปิตาธิปไตย

พร้อมทั้งส่งเสริมการรับรู้ถึงอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลาย การศึกษาแบบนี้ไม่เพียงแต่พัฒนาความรู้

แต่ยังเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของผู้เรียน อีกทั้ง UNICEF

เชื่อว่าการสร้างระบบการศึกษาที่รองรับความเท่าเทียมจะช่วยลดการกีดกันและความรุนแรงทางเพศได้

การพัฒนาระบบการศึกษาแบบนี้ต้องการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เช่น รัฐ โรงเรียน ชุมชน และธุรกิจ

1. รัฐมองเห็นปัญหา เป้าหมาย และสร้างนโยบายเพื่อความเท่าเทียม

การแก้ไขปัญหความไม่เท่าเทียมในระบบการศึกษาต้องการการสนับสนุนจากรัฐ

โดยรัฐต้องกำหนดเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาการศึกษาทั้งในและนอกระบบ

ด้วยการลงทุนในกลุ่มเด็กชายขอบและการแก้ไขปัญหาพื้นที่ที่เหลื่อมล้ำ

การปรับโครงสร้างการศึกษาให้สอดคล้องกับการจัดการความไม่เท่าเทียมทางเพศในทุกระดับ

2. เพิ่มองค์ความรู้ ปรับแนวทางการสอนของครู

ครูมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศในห้องเรียน

ดังนั้นการอบรมครูเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการสอนที่หลากหลาย

และการสำรวจอคติทางเพศของตนเองจะช่วยปรับปรุงบรรยากาศในชั้นเรียน

ให้ครูมีความเข้าใจในแนวคิดเกี่ยวกับเพศอย่างกว้างขวางและไม่เลือกปฏิบัติ

3. ผสานความร่วมมือ สร้างพื้นที่ปลอดภัยในโรงเรียน

โรงเรียนต้องสร้างพื้นที่ที่ปลอดภัยจากการเลือกปฏิบัติและความรุนแรงทางเพศ
โดยเปิดโอกาสให้ทุกเพศแสดงตัวตนอย่างปลอดภัยและไม่ถูกตัดสิน
รวมทั้งสร้างมาตรการป้องกันความรุนแรงทางเพศ
และทำงานร่วมกับหน่วยงานสาธารณสุขเพื่อดูแลทั้งด้านร่างกายและจิตใจของนักเรียน

4.สร้างการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในการวางนโยบาย

การให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายช่วยให้พวกเขาเข้าใจความท้าทายทางเพศที่พวกเขาประสบ เช่น
การเลือกปฏิบัติทางเพศในที่ทำงาน
การสร้างการมีส่วนร่วมจะช่วยขยายแนวคิดเรื่องความเท่าเทียมทางเพศในระดับท้องถิ่นและสังคม

5.สนับสนุนเครือข่ายให้ความรู้เรื่องเพศและความเท่าเทียมแก่ชุมชน

การสร้างเครือข่ายที่ช่วยส่งเสริมความรู้เรื่องเพศและความเท่าเทียมในชุมชนจะช่วยขยายผลไปยังกลุ่มคนที่ไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาในโรงเรียน ตัวอย่างเช่น
การใช้สื่อออนไลน์และออฟไลน์เพื่อสร้างความตระหนักและขยายการสนับสนุน

6.ปรับโครงสร้างความคิดในตลาดแรงงานและสังคม

การเข้าสู่ตลาดแรงงานไม่ควรมีข้อจำกัดเรื่องเพศ ผู้คนจากทุกเพศควรได้รับโอกาสทำงานในตำแหน่งต่างๆ
อย่างเท่าเทียม
การขจัดอคติทางเพศในภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างสังคมที่เสมอภาคและเปิดกว้าง

7.ประเมินผลลัพธ์ วัดความเท่าเทียม ถอดบทเรียนสู่อนาคต

การประเมินผลนโยบายและแผนการต่างๆ เป็นการวัดความสำเร็จในการส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศ
ซึ่งควรมีการสำรวจความคิดเห็นและความเข้าใจเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศและสิทธิสตรี
ทั้งนี้ต้องเรียนรู้จากประสบการณ์ของประเทศอื่นๆ และปรับใช้กับสังคมเพื่อความยั่งยืนในอนาคต

แนวทางเหล่านี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐ โรงเรียน ครู นักเรียน ชุมชน และภาคธุรกิจ
เพื่อสร้างสังคมที่เคารพความเท่าเทียมทางเพศในทุกมิติ

ผลกระทบของกฎหมายสมรสเท่าเทียมที่มีผลบังคับใช้ในประเทศไทย

จากบทความ "เด็ก ครอบครัว โรงเรียน เดินต่อไปด้วยกันอย่างไร หลังไทยมีสมรสเท่าเทียม" โดย ชยพล มาลาณิคม กล่าวถึงผลกระทบของกฎหมายสมรสเท่าเทียมที่มีผลบังคับใช้ในประเทศไทยตั้งแต่วันที่ 23 มกราคม 2568 และแนวทางที่สังคม ครอบครัว และระบบการศึกษาควรปรับตัวเพื่อสร้างความเท่าเทียมที่แท้จริงให้กับเยาวชน LGBTQIA+

ความท้าทายของเยาวชน LGBTQIA+ แม้กฎหมายจะเปลี่ยนไป

แม้ว่ากฎหมายสมรสเท่าเทียมจะเป็นก้าวสำคัญต่อความเสมอภาค แต่ปัญหาของเยาวชน LGBTQIA+ ในชีวิตจริงยังคงมีอยู่ รายงานจาก Save the Children เผยว่า

- 71% ของเยาวชน LGBTQIA+ ในไทยกำลังเผชิญภาวะซึมเศร้า
- 25% มีพฤติกรรมทำร้ายตัวเอง
- 15% เคยพยายามฆ่าตัวตาย

สาเหตุหลักมาจากแรงกดดันจากครอบครัว โรงเรียน และสังคมที่ยังคงมีอคติและเลือกปฏิบัติต่อความหลากหลายทางเพศ

ต้นตอของอคติและการเลือกปฏิบัติ

พิรานิ ศุภลักษณ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิเด็กและความหลากหลายทางเพศ

อธิบายว่าสังคมไทยยังถือว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ไม่ควรพูดถึง หรือพูดได้เฉพาะในกรอบของเพศชายและหญิง ส่งผลให้เด็กที่มีอัตลักษณ์ทางเพศแตกต่างถูกมองว่า "ผิดปกติ" ปัญหานี้เกิดจากหลายปัจจัย เช่น

- ครอบครัวที่ยังมีแนวคิดอนุรักษนิยม และไม่ยอมรับเด็ก LGBTQIA+
- ระบบการศึกษาที่ไม่กล่าวถึงความหลากหลายทางเพศ หลักสูตรยังคงมองว่า "ครอบครัวที่สมบูรณ์" คือชายหญิงคู่กันเท่านั้น
- การรังแก (Bully) และการเลือกปฏิบัติในโรงเรียน

พิรานิย้ำว่า "หากมีคนในครอบครัวเพียงหนึ่งคนที่ยอมรับตัวตนของเด็ก ก็สามารถช่วยให้พวกเขามีสุขภาพจิตที่ดีขึ้นมาก" ซึ่งสะท้อนว่าครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการสร้างพื้นที่ปลอดภัยให้เยาวชน LGBTQIA+

การเปลี่ยนแปลงหลังสมรสเท่าเทียม และความหวังของเยาวชน

หลังจากที่กฎหมายสมรสเท่าเทียมมีผลบังคับใช้ เด็กและเยาวชน LGBTQIA+

รู้สึกว่าเขาสามารถเป็นตัวของตัวเองได้มากขึ้น แสดงความรักได้อย่างเปิดเผย อย่างไรก็ตาม

พวกเขายังคาดหวังให้สังคมเปิดกว้างกว่านี้ เช่น

- การเปลี่ยนคำนำหน้านามให้ตรงกับอัตลักษณ์ทางเพศ

- การยกเลิกกฎระเบียบที่กำหนดให้เด็กต้องแต่งกายตามเพศกำเนิดในโรงเรียน

พีรานิษฐ์ชี้ให้เห็นว่า ระบบการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม เช่น

- ปรับปรุงหลักสูตรศึกษาให้ครอบคลุมเรื่องความหลากหลายทางเพศ
 - ปลุกฝังให้เยาวชนเข้าใจว่าความหลากหลายทางเพศเป็นเรื่องปกติ
 - เปลี่ยนกิจกรรม เช่น "วันพ่อ-วันแม่" เป็น "วันครอบครัว"
- เพื่อให้เหมาะสมกับรูปแบบครอบครัวที่หลากหลาย

บทบาทของครอบครัวและโรงเรียน

พีรานิษฐ์เน้นย้ำว่า *"การรับฟังเป็นสิ่งสำคัญ"* ผู้ปกครองไม่จำเป็นต้องเข้าใจทุกอย่างเกี่ยวกับ LGBTQIA+ ในทันที แต่ควรเปิดใจและอยู่เคียงข้างลูกหลานของตน เช่นเดียวกับที่โรงเรียนควรสร้างพื้นที่ปลอดภัย ลดการบังคับเรื่องเครื่องแต่งกายและกฎระเบียบที่จำกัดอัตลักษณ์ทางเพศ

อนาคตของสังคมไทยกับความเสมอภาคทางเพศ

แม้ว่าการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายจะเกิดขึ้นแล้ว แต่ค่านิยมของสังคมต้องใช้เวลาในการปรับตัว พีรานิษฐ์มองว่าในอีก 10-20 ปีข้างหน้า การยอมรับ LGBTQIA+ จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนกลายเป็นเรื่องปกติ กฎหมายสมรสเท่าเทียมเป็นเพียงจุดเริ่มต้น และเป็นโอกาสให้ทุกฝ่ายในสังคมช่วยกันสร้างความเข้าใจ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นสังคมที่โอบรับทุกความหลากหลายอย่างแท้จริง

ส่วนสรุปของบทความ

ปัญหาความไม่เท่าเทียมทางเพศที่สะท้อนผ่านสื่อออนไลน์เป็นเพียงส่วนหนึ่งของความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่ยังคงฝังรากลึกในประเทศไทย ตั้งแต่ประเด็นเรื่องค่าจ้างที่ผู้หญิงได้รับต่ำกว่าผู้ชาย แม้ว่าจะมีคุณสมบัติเท่าเทียมกัน ไปจนถึงสิทธิของกลุ่ม LGBTQIA+ ที่แม้จะได้รับการยอมรับมากขึ้น แต่ยังเผชิญกับอุปสรรคทางกฎหมายและสังคม

นอกจากนี้

ระบบการศึกษา ยังคงปลูกฝังบทบาททางเพศที่จำกัด โอกาสของเด็กหญิงและกดทับเยาวชนที่มีความหลากหลายทางเพศ แนวทางการแก้ไขปัญหานี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เช่น การปรับปรุงเนื้อหาการศึกษาให้ส่งเสริมความเท่าเทียม การลดอคติทางเพศในสถานที่ทำงาน และการผลักดันกฎหมายที่ให้สิทธิเท่าเทียมกับทุกเพศ

แม้ว่าการเปลี่ยนแปลงด้านกฎหมาย เช่น พ.ร.บ. สมรสเท่าเทียม จะเป็นก้าวสำคัญ แต่สังคมไทยยังต้องใช้เวลาในการปรับตัวและขจัดอคติทางเพศที่ฝังลึก เพื่อสร้างสังคมที่เคารพความเท่าเทียมอย่างแท้จริง ทั้งในโลกออนไลน์และชีวิตจริง

อ้างอิง:

- <https://thestandard.co/inequality-between-men-and-women-in-the-labor-market-thailand/>
- <https://www.the101.world/101-in-focus-ep-132/>
- <https://www.the101.world/gender-transformative-education/>
- <https://thestandard.co/thai-equal-marriage-families/>